

UZASADNIENIE

Pozwami z dnia 24 lipca 2014 r., połączonymi następnie do wspólnego rozpoznania, K. P., J. P. (1), M. G., M. G., L. G., I. G., M. B. (1), C. B., D. B., P. B., J. P. (2), W. P., E. B., M. B. (2), G. B., N. B., M. B. (3), K. K., J. F., U. F., I. Ż., Z. Ż., M. Ż., K. S. wnieśli o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwot po 400,00 Euro wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 6 maja 2014 r. do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwów wskazali, że na podstawie rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. dochodzą od pozwanego zryczałtowanego odszkodowania za opóźnienie w podróży. Wyjaśnili, że w dniu 8 marca 2014 r. odbyli podróż z portu lotniczego w L. do portu lotniczego im F. C. w W., połączeniem realizowanym przez pozwanego. Lot ten uległ opóźnieniu. Pozwani wezwani do zapłaty odszkodowania nie ustosunkował się do wezwania i nie wypłacił żądanej kwoty.

Nakazami zapłaty z dnia 31 lipca 2014 r. wydanymi w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powodów żądane kwoty wraz z kosztami postępowania.

W sprzeciwach od nakazów zapłaty pozwani zaskarżyli powyższe nakazy w całości i wniósł o oddalenie powództw w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwani przyznał, że lot którego pasażerami byli powodowie był opóźniony więcej niż trzy godziny. Podniósł nadto, że bezpośrednią przyczyną opóźnienia lotu (...) był opóźniony start na pierwszym odcinku z powodu przedłużania przeglądu samolotu SP- (...). Począwszy od 15 stycznia wyżej wskazany samolot podlegał przeglądowi strukturalnemu typu C-check na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego K. w P.. Przegląd ten miał charakter planowany i polegał na inspekcji i przetestowaniu systemów i podzespołów samolotu oraz wykonywaniu napraw bieżących. Przegląd wbrew wcześniejszym ustaleniom został zakończony dopiero w dniu 8 marca 2014 r., co skutkowało niemożnością wykonania lotu (...) zgodnie z pierwotnymi ustaleniami. Wskazał ponadto, że przewoźnik miał podstawy przypuszczać, że wylot z W. nastąpi z opóźnieniem mniejszym niż 3 godziny, więc nieuzasadnionym było poszukiwanie statku zastępczego. Pozwani wskazał, że sytuacja będąca bezpośrednią przyczyną opóźnienia lotu, stanowi nadzwyczajne okoliczności, wyłączające odpowiedzialność przewoźnika.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. P., J. P. (1), M. G., M. G., L. G., I. G., M. B. (1), C. B., D. B., P. B., J. P. (2), W. P., E. B., M. B. (2), G. B., N. B., M. B. (3), K. K., J. F., U. F., I. Ż., Z. Ż., M. Ż., K. S. mieli zaplanowany na dzień 8 marca 2014 r. lot z lotniska A. w L. (Hiszpania) do portu lotniczego im. F. C. w W. (Polska), numer lotu (...). Połączenie było realizowane przez (...) sp. z o.o. w W. z planowaną godziną odlotu 13:20. Lot był opóźniony ponad trzy godziny, a przyczyną opóźnienia było przedłużenie się przeglądu technicznego samolotu SP- (...).

Okoliczności bezsporne, przyznane przez pozwanego

Odległość pomiędzy L. a W. wynosi 3835 kilometrów.

Okoliczność bezsporna

W związku z opóźnieniem w podróży lotniczej K. P., J. P. (1), M. G., M. G., L. G., I. G., M. B. (1), C. B., D. B., P. B., J. P. (2), W. P., E. B., M. B. (2), G. B., N. B., M. B. (3), K. K., J. F., U. F., I. Ż., Z. Ż., M. Ż., K. S. pismami z dnia 28 kwietnia 2014 r. wezwali (...) sp. z o.o. w W. do zapłaty kwot po 400 Euro tytułem odszkodowania za opóźnienie.

Dowód: Ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania k. 7-9

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów i ich kserokopii złożonych do akt sprawy. Przede wszystkim jednak stan faktyczny nie był między stronami sporny. Pozwany nie kwestionował, że powódowie byli pasażerami lotu (...), który był opóźniony ponad trzy godziny – fakty te zostały przez niego wprost przyznane w sprzeciwach od nakazu zapłaty. Zgodnie zaś z art. 229 k.p.c. fakty przyznane nie wymagają dowodu, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. W ocenie Sądu zaś, to przyznanie nie budziło wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwa okazały się zasadne.

Powódowie opierali swoje roszczenie na regulacji zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U.UE.L. (...)). Ochrona na podstawie przepisów tego Rozporządzenia obejmuje nie tylko pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także loty stanowiące część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia). W myśl art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, zgodnie z art. 7, chyba że:

- i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu; lub
- ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu; lub

(...) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Stosownie do art. 7 ust. 1 rozporządzenia pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości:

- a) 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów
- b) 400 EUR dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1.500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1.500 do 3.500 kilometrów;
- c) 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. W dalszej kolejności należy wskazać, że w myśl art. 5 ust. 3 Rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Sąd zważył, że artykuły 5, 6 i 7 Rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów należy traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego Rozporządzenia, jeżeli z powodu tych lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, czyli jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (tak Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia

19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07 mających za przedmiot wnioski o wydanie na podstawie art. 234 WE orzeczeń w trybie prejudycjalnym, złożone w postępowaniu Christopher S., G. S., A. S. p-ko (...) oraz S. B., K. L. p-ko A. France SA, (...) (...) - (...).

Należy podkreślić, że celem Rozporządzenia, wynikającym zwłaszcza z motywu drugiego, jest podniesienie poziomu ochrony pasażerów lotniczych poprzez naprawienie szkód przez nich poniesionych w ramach transportu lotniczego w przypadku „odmowy przyjęcia na pokład i odwołania lub dużego opóźnienia lotów”. Pasażerowie, których lot został odwołany i pasażerowie, których lot jest znacznie opóźniony, ponoszą analogiczną szkodę polegającą na stracie czasu w stosunku do pierwotnego planu ich lotu, a co za tym idzie, znajdują się w porównywalnych sytuacjach. Dlatego należy uznać za Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, że pasażerowie lotów opóźnionych mogą powoływać się na prawo do odszkodowania przewidzianego w art. 7 Rozporządzenia nr 261/2004, jeżeli z powodu tego opóźnienia poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny. Takie rozwiązanie jest również zgodne z motywem piętnastym Rozporządzenia, skoro na podstawie tego motywu ustawodawca powiązał „duże opóźnienie” z prawem do odszkodowania. Ponieważ art. 6 Rozporządzenia przypisuje takie skutki prawne już w przypadku niektórych lotów opóźnionych o dwie godziny, motyw piętnasty Rozporządzenia obejmuje bez wątpienia opóźnienia o co najmniej trzy godziny. Podkreślić należy, że również wyrokiem z dnia 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581/10 i C-629/10 Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekając w składzie (...) potwierdził interpretację Rozporządzenia zaprezentowaną w wyroku C-402/07.

W niniejszej sprawie nie budziło zaś żadnych wątpliwości, że lot, którym podróżowali powodowie był opóźniony ponad trzy godziny, odległość między miejscem odlotu a miejscem planowanego przylotu wynosiła 3835 kilometrów oraz że lot odbył się między państwami członkowskimi Unii Europejskiej (Hiszpania-Polska). Były to okoliczności niesporne między stronami. W związku z powyższym, mając na uwadze treść art. 7 ust. 1 Rozporządzenia, należy wskazać, że każdemu z powodów przysługuje wobec pozwanego roszczenie o odszkodowanie w kwocie 400 Euro.

Jak już zasygnalizowano powyżej, zgodnie z art. 5 ust. 3 Rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że opóźnienie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Należy podkreślić, że ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na pozwanym przewoźniku lotniczym.

Tymczasem pozwany w niniejszym postępowaniu jedynie dość ogólnie powołał się na przedłużenie się przeglądu samolotu przeznaczanego do wykonania opóźnionego rejsu, którego jednakowoż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób uznać za nadzwyczajną okoliczność. Zaznaczyć przy tym należy, że pozwany nie wskazał, co było przyczyną owego przedłużenia się przeglądu samolotu, a tym bardziej by przyczyna ta była nieprzewidywalna i niemożliwa do uniknięcia pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Z samej treści art. 5 ust. 3 Rozporządzenia wynika, że to pozwany przewoźnik dla wyłączenia swojej odpowiedzialności odszkodowawczej jest obowiązany dowieść zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności. Tymczasem pozwany oprócz dokumentacji technicznej - sporządzonej w języku angielskim - nie przedstawił żadnych innych dowodów na wykazanie swojego stanowiska, mimo że to na nim spoczywał dowód w tym zakresie. Zgłosił co prawda wniosek o przesłuchanie w charakterze strony M. K., jednak na rozprawie w dniu 17 czerwca 2015 r. cofnął ten wniosek. Pozwany nie przedsięwziął dalszej inicjatywy dowodowej w tym przedmiocie. Samo twierdzenie strony nie stanowi zaś dowodu w sprawie. Z samych zaś twierdzeń pozwanego nie wynika ponadto, że przyczyną przedłużenia się przeglądu, a w konsekwencji opóźnienia lotu, było jakieś zdarzenie zewnętrzne, pozostające poza kontrolą pozwanego lub niemożliwe do przewidzenia. W rezultacie pozwany nie udowodnił, że w analizowanym przypadku miały miejsce „nadzwyczajne okoliczności”, które zwalniałyby go od odpowiedzialności na podstawie art. 5 ust. 3 Rozporządzenia nr 261/2004 r.

Jak wynika bowiem z motywu piętnastego Rozporządzenia za nadzwyczajne okoliczności powinno się uważać sytuację, gdy decyzja kierownictwa lotów w stosunku do danego samolotu spowodowała danego dnia powstanie dużego opóźnienia, przełożenie lotu na następny dzień albo odwołanie jednego lub więcej lotów tego samolotu pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków przez zainteresowanego przewoźnika, by uniknąć tych opóźnień lub odwołań lotów. Należy również zauważyć, że regulacja art. 5 ust. 3 Rozporządzenia stanowi odstępstwo od zasady

prawa pasażera do odszkodowania i w związku z tym powinna być interpretowana wąsko. W motywie czternastym Rozporządzenia wskazano, że nadzwyczajne okoliczności mogą w szczególności zaistnieć w przypadku destabilizacji politycznej, warunków meteorologicznych uniemożliwiających dany lot, zagrożenia bezpieczeństwa, nieoczekiwanych wad mogących wpłynąć na bezpieczeństwo lotu oraz strajków mających wpływ na działalność przewoźnika. W ocenie Sądu opóźnienie lotu spowodowane przedłużeniem się badania technicznego samolotu, które jest czynnością rutynową, powtarzaną co kilka miesięcy, nie może być uznane za nadzwyczajną okoliczność, bowiem wynika z normalnej eksploatacji samolotu. Przewoźnika lotniczego obciąża zaś ryzyko negatywnych konsekwencji, jakie niesie za sobą eksploatacja sprzętu. Co więcej pozwany po wykryciu powzięciu wiadomości o przedłużeniu się przeglądu samolotu, wiedział, że rejs powodów ulegnie opóźnieniu. Zatem mógł do zrealizowania lotu powodów podstawić sprawny samolot, a tego nie zrobił.

W tej sytuacji stwierdzić należało, że powodom przysługuje zryczałtowane odszkodowanie za opóźnienie lotu w kwotach po 400 Euro, stosownie do art. 7 ust. 1 lit bw zw. z art. 5 ust. 1 lit c Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r.

W przedmiocie odsetek za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W niniejszej sprawie pozwany został wezwany przez powodów do zapłaty zryczałtowanego odszkodowania pismami nadanymi na jego adres w dniu 28 kwietnia 2014 r. wyznaczającymi termin zapłaty na 5 maja 2014 r. Powodowie domagają się zaś zasądzenia od dnia następnego po wyznaczonym terminie zapłaty, tj. od 6 maja 2014 r. Roszczenie to należy uznać za uzasadnione, albowiem mając na uwadze normalny obieg korespondencji zasadne jest przyjęcie, że w tej dacie roszczenie powodów było już wymagalne. Wobec czego Sąd zasądził odsetki od dnia 6 maja 2014 r do dnia zapłaty, zgodnie z żądaniem pozwów.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. Pozwany, będący stroną przegrywającą sprawę, obowiązany jest zwrócić na rzecz każdego powodów koszty postępowania w kwocie 647 zł, na którą składa się opłata od pozwu w wysokości 30, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 600 zł, ustalone stosownie do § 6 pkt 3 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 461, tekst jedn.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.

SSR Paweł Szymański

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.